

HOTĂRÂREA TRIBUNALULUI (Camera a doua)

22 mai 2007*

În cauza T-500/04,

Comisia Comunităților Europene, reprezentată de domnii G. Braun, W. Wils și N. Knittlmayer, în calitate de agenți,

reclamantă,

împotriva

IIC Informations-Industrie Consulting GmbH, cu sediul în Königswinter (Germania), reprezentată de E. Rott și J. Wolff, avocats,

pârâtă,

având ca obiect o cerere formulată în temeiul articolului 238 CE prin care se urmărește obligarea pârâtei la restituirea unei părți din avansul vărsat de Comunitate în executarea a două contracte de finanțare în domeniul programelor culturale,

* Limba de procedură: germana.

TRIBUNALUL DE PRIMĂ INSTANȚĂ AL COMUNITĂȚILOR EUROPENE
(Camera a doua),

compus din domnii J. Pirrung, președinte, N. J. Forwood și S. Papasavvas, judecători,

grefier: doamna K. Andová, administrator,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 7 noiembrie 2006,

pronunță prezenta

Hotărâre

Cadrul juridic și situația de fapt

Dreptul comunitar aplicabil

- ¹ Ajutoarele financiare comunitare în domeniul rețelelor transeuropene sunt acordate în temeiul Regulamentului (CE) nr. 2236/95 al Consiliului din 18 septembrie 1995 de stabilire a normelor generale de acordare a unui asemenea ajutor financiar (JO L 228, p. 1, Ediție specială, 13/vol. 1, p. 219).

- 2 Potrivit articolelor 1, 2 și 5 din acest regulament, un proiect de interes comun, printre altele, în domeniul rețelelor transeuropene de infrastructură a telecomunicațiilor poate beneficia de un ajutor comunitar care nu poate depăși cuantumul minim considerat necesar pentru lansarea unui proiect.

- 3 Articolul 11 din Regulamentul nr. 2236/95 prevede că ajutorul comunitar poate acoperi numai cheltuielile aferente proiectului ce sunt efectuate de beneficiari sau de părți terțe responsabile pentru punerea în aplicare a acestuia. Ca regulă generală, plățile se efectuează sub formă de avans, apoi plăți intermediare și, după aceea, o plată finală.

- 4 Articolul 13 din Regulamentul nr. 2236/95 prevede condițiile pentru reducerea, suspendarea și anularea ajutorului comunitar. Astfel, Comisia poate reduce, suspenda sau anula ajutorul acordat operațiunii respective dacă examinarea dosarului indică nereguli sau dacă nu a fost respectată una dintre condițiile de acordare a ajutorului. Orice cumul ilegal de ajutoare comunitare atrage după sine recuperarea sumelor plătite nelegal. Orice sumă obținută printr-o alocare ilegală se returnează Comisiei.

Situația de fapt

- 5 Prin Decizia din 4 aprilie 1996, Consiliul a cerut o mai mare integrare a artei și a culturii în cadrul promovării de către Uniunea Europeană a societății informației. În consecință, Comisia a lansat o inițiativă referitoare la accesul multimedia la moștenirea culturală europeană, cunoscută sub denumirea „Memorandum privind acordul asupra moștenirii culturale europene”. În cadrul acestei inițiative, Comisia a

subvenționat în special două proiecte transfrontaliere care urmăreau integrarea într-o rețea – prin crearea, cu ajutorul instrumentelor digitale, a unei platforme comune într-un spațiu cultural european – a persoanelor stabilite în diferite țări ale Comunității, respectiv proiectul „DCC – Digital Content for Culture” (denumit în continuare „DCC”) și proiectul „Donna – Art, Design and Fashion Online” (denumit în continuare „Donna”).

- 6 Mai precis, în ceea ce privește proiectul DCC, acesta avea ca obiect transpunerea în format digital a conținuturilor culturale selecționate, precum și prezentarea, comunicarea și vânzarea acestora prin internet. Acesta urmărea să genereze astfel noi produse și servicii în sectorul economic al culturii, în scopul punerii în valoare a moștenirii culturale europene. Aceasta ar fi trebuit să permită crearea de noi locuri de muncă, în special pentru artiști și proiectanți, și de noi oportunități pentru întreprinderile mici și mijlocii inovatoare.

- 7 În ceea ce privește proiectul Donna, acesta urmărea să permită creatoarelor (artiste și proiectante) să își prezinte opera din domeniul artei, designului și modei, în format digital, prin intermediul unei structuri software de informare și de comunicare, pentru a asigura o comunicare interactivă cu publicul. Acest proiect pilot era conceput în mod global ca un forum virtual care permitea artistelor și proiectantelor din diferite domenii (produse industriale, modă, televiziune, arhitectură etc.) să se întâlnească, să facă schimb de idei și să stabilească relații cu furnizori, clienți, parteneri și cu mass-media.

- 8 Pentru fiecare dintre aceste proiecte, Comunitatea Europeană, reprezentată de Comisie, a încheiat câte un contract de finanțare, pe de o parte cu societatea cu răspundere limitată de drept german IIC Informations-Industrie Consulting, care activează în sectorul planificării strategice, marketingului și consilierii în domeniul industriei informației, și, pe de altă parte, cu societatea pe acțiuni de drept german

CSC Ploenzke (denumită în continuare „Ploenzke”). Aceste contracte datează din 18 decembrie 1996 în ceea ce privește proiectul DDC (Contractul nr. 45 528) și din 30 decembrie 1996 în ceea ce privește proiectul Donna (Contractul nr. 20 730).

- 9 Prin intermediul acestor contracte, ale căror dispoziții pertinente sunt în mare parte identice, Comisia se angajează să acorde un ajutor financiar comunitar care să acopere 50 % din costurile eligibile ale proiectelor în cauză.

- 10 Potrivit articolului 4 din fiecare contract, costurile prevăzute pentru proiecte au fost estimate la 3 360 000 ECU în ceea ce privește proiectul DCC și la 980 000 ECU pentru proiectul Donna. În conformitate cu articolul 2 din fiecare contract, durata proiectului DCC era de 12 luni, iar cea a proiectului Donna de 9 luni, cu începere din prima zi a lunii ce urmează celei în care semnează ultima parte cocontractantă, respectiv 1 ianuarie 1997.

- 11 Contractele, care sunt redactate în limba engleză și conțin o clauză compromisorie în sensul articolului 238 CE în favoarea Tribunalului (articolul 12 alineatul 2), sunt guvernate de dreptul german (articolul 12 alineatul 1). Acestea conțin următoarele clauze:

„Articolul 1 alineatul 1

Cocontractanții sunt obligați față de Comisie să execute contractul împreună și solidar, în ceea ce privește activitățile enumerate în anexa I («proiectul»).

[...]

[alineatul 3/4]

Coordonatorul poartă responsabilitatea prezentării tuturor documentelor, precum și a relațiilor generale dintre cocontractanți și Comisie. Orice comunicare cu caracter general cu Comisia se va realiza prin intermediul coordonatorului.

[...]

[Articolul 4 alineatul 5]

Orice plată pe care o realizează Comisia trebuie efectuată în contul bancar al coordonatorului [...]

Coordonatorul poartă responsabilitatea transferului imediat al sumei corespunzătoare din ajutorul financiar al Comisiei către fiecare cocontractant. Coordonatorul nu poate fi beneficiarul unei plăți, cu excepția unui acord între cocontractanți care trebuie să convină asupra modalităților corespunzătoare pentru orice transfer în contul personal al coordonatorului.

Articolul 5 [...]

Cocontractanții pot încheia contracte de subantrepriză, sub rezerva autorizației scrise prealabile a Comisiei. Cocontractanții vor impune oricărui subantreprenor obligațiile de care sunt ei înșiși ținuți în aplicarea contractului.”

- 12 Programul fiecărui proiect este prezentat în anexa I la contractul corespunzător. Potrivit anexei I.3 la contractul DCC și anexei I la contractul Donna, echipa de specialiști a pârâtei este compusă în special din domnul B., fost administrator al acesteia din urmă, din domnii F. și M., precum și din doamnele D. D., B. D. și L.
- 13 Condițiile de rambursare a cheltuielilor eligibile rezultă, pentru ambele proiecte, din anexa II la fiecare contract. Această anexă prevede următoarele:

„1.2. Cheltuielile rambursabile sunt cheltuielile reale definite în continuare, care sunt necesare pentru proiect, pot fi dovedite și au fost efectuate în perioada prevăzută la articolul 2.1 din contract [...]

Cheltuielile rambursabile pot include toate sau unele dintre următoarele categorii de cheltuieli:

- personal;

- echipamente;

- asistență din partea unor terți;

- deplasări și sejur;

- materiale consumabile și cheltuieli informatice;

- alte cheltuieli;

- cheltuieli generale.

[...]

1.3.1. Personal

Costul orelor de lucru care sunt efectiv consacrate proiectului de către personalul angajat direct de către cocontractant poate fi facturat.

[...]

Toate orele de lucru declarate ale personalului trebuie înregistrate și certificate. Această cerință trebuie îndeplinită cel puțin prin înregistrarea timpului de lucru, certificată cel puțin o dată pe lună de către șeful de proiect desemnat sau de către un cadru superior din întreprinderea cocontractantă, autorizat în mod corespunzător.

1.3.2. [...]

Costurile de achiziționare sau de închiriere a echipamentelor pot fi considerate cheltuieli directe. Costul eligibil al închirierii de echipamente nu trebuie să depășească cuantumul costurilor eligibile care ar fi fost determinate de achiziționarea acestora [...]

1.3.3. Asistență din partea terților

Costurile privind subantreprenorii și serviciile externe reprezintă costuri eligibile în conformitate cu articolul 5 din contract.

[...]

1.3.5. [...]

Produsele consumabile [...] pot fi facturate drept costuri directe.

[...]

1.4. [...]

În ceea ce privește cocontractanții care utilizează prețuri de cost de achiziție, cheltuielile generale (costurile generale indirecte) care sunt legate de proiect și sunt calculate conform convențiilor și principiilor contabile obișnuite considerate rezonabile de către Comisie pot fi imputate asupra unor posturi precum cercetarea autofinanțată (în cadrul unei limite maxime de 10 % din costurile de personal), administrația, personalul auxiliar, rechizitele de birou, infrastructura, utilitățile și serviciile.

[...]

În ceea ce privește cocontractanții care utilizează cheltuielile accesorii, o contribuție de până la 20 % din costurile efective rambursabile pentru toate costurile directe menționate la punctul 1.3 din această anexă poate fi imputată asupra acestor cheltuieli generale.

[...]

4.3. Atunci când ajutorul financiar total datorat pentru proiect, inclusiv rezultatul oricărui control financiar, este inferior plăților efectuate pentru proiect, cocontractanții rambursează imediat Comisiei diferența în ECU.

[...]

5. Justificarea costurilor

Cocontractanții vor întocmi, în temeiul legii și conform normelor contabile acceptate în statul în care sunt stabiliți, o contabilitate proprie și documentația corespunzătoare pentru confirmarea și justificarea costurilor și a orelor care au fost declarate.”

¹⁴ În temeiul contractelor menționate, Comisia a plătit către Ploenzke, în calitate sa de coordonatoare a celor două proiecte, următoarele avansuri: 980 472 de mărci germane (DEM) pentru proiectul DCC și 317 745 DEM pentru proiectul Donna. Ploenzke era obligată, în conformitate cu articolul 4 alineatul 5 din contracte, să transmită pârâtei sumele plătite de Comisie la care aceasta avea dreptul. Astfel, pârâtei i-au fost transmise 293 328 DEM pentru proiectul DCC și 107 493 DEM

pentru proiectul Donna. Prin urmare, aceasta a obținut, în 1997, o sumă globală de 400 821 DEM (204 936,52 euro), ca avans din ajutorul financiar.

- 15 Întrucât realizarea celor două proiecte începuse la 1 ianuarie 1997, Ploenzke și pârâta au introdus, la finalizarea acestora, cereri de rambursare a cheltuielilor în cuantum total de 6 144 287 DEM pentru proiectul DCC și de 1 906 934 DEM pentru proiectul Donna, partea care revenea pârâtei ridicându-se la 1 960 943 DEM pentru proiectul DCC și la 646 809 DEM pentru proiectul Donna.
- 16 Cheltuielile pretinse de pârâtă pentru proiectul DCC se împart în cheltuieli de personal (834 568 DEM), de subantrepriză (618 631 DEM), de echipament (384 018 DEM), de deplasare (32 682 DEM), pentru produse consumabile (35 017 DEM) și cheltuieli generale (56 027 DEM).
- 17 Pentru proiectul Donna, pârâta a invocat cheltuieli de personal (227 998,39 DEM), de subantrepriză (257 659 DEM), de echipament (106 871 DEM), de deplasare (22 659 DEM), pentru produse consumabile (9 312,53 DEM) și cheltuieli generale (22 385 DEM).
- 18 La rândul său, Comisia a desemnat experți externi pentru a întocmi rapoarte tehnice. În consecință, la 10 decembrie 1997 a fost întocmit un raport al comisiei însărcinate cu realizarea unui control detaliat pentru proiectul DCC și, la 26 iunie 1998, un raport al experților pentru proiectul Donna. Potrivit concluziilor ambelor rapoarte, criteriile de calitate stabilite nu fuseseră respectate, iar condițiile de rambursare a cheltuielilor prevăzute în contractele DCC și Donna nu erau, în general, îndeplinite.

- 19 Raportul comisiei însărcinate cu realizarea unui control detaliat a fost trimis participanților la proiectul DCC la 17 decembrie 1997. Apoi, prin scrisoarea din 23 decembrie 1997 adresată Ploenzke (și, în copie, părâtei), Comisia a pus capăt contractului DCC și a invitat Ploenzke să își informeze partenerii, rezilierea devenind efectivă o lună mai târziu, în temeiul articolului 9 alineatul 1 din contract.
- 20 În ceea ce privește proiectul Donna, care fusese finalizat la 30 septembrie 1997, raportul experților a fost întocmit în special ca urmare a unei întâlniri denumite „examinare tehnică”, ce a avut loc la Bruxelles, la 26 iunie 1998. În cadrul acestei întâlniri, reprezentanții părâtei au răspuns întrebărilor experților mandatați de Comisie.
- 21 Mai mult, agenții ai Comisiei au examinat, la 10 și la 11 martie 1998, finanțarea proiectelor respective. Ca urmare a acestei verificări, Comisia a trimis părâtei rapoartele de audit sub formă de proiecte la 28 aprilie 1998 (pentru proiectul DCC) și la 27 mai 1998 (pentru proiectul Donna). Aceste proiecte de raport, după ce au enumerat și au evaluat în detaliu costurile legate de proiecte, au arătat că cea mai mare parte a cheltuielilor invocate nu era rambursabilă, din cauza nerespectării obiectivelor contractuale.
- 22 După ce, la 30 iunie 1998, a primit observațiile părâtei, Comisia a trimis acesteia, alături de scrisoarea din 29 iulie 1998, versiunea definitivă a rapoartelor de audit. În cuprinsul acestor rapoarte, Comisia a concluzionat că Ploenzke nu putea pretinde decât o rambursare de 51 506 DEM pentru proiectul DCC și de 37 679 DEM pentru proiectul Donna, în timp ce părâta nu avea dreptul la nicio rambursare pentru proiectul DCC și avea dreptul la o rambursare de numai 46 300,18 DEM pentru proiectul Donna.
- 23 Apoi, Comisia a adresat atât Ploenzke, cât și părâtei o cerere de restituire a părții nerambursabile din avansul plătit pentru cele două proiecte. Ploenzke a restituit Comisiei sumele pe care aceasta i le ceruse, în timp ce părâta a refuzat orice rambursare.

- 24 La 12 august 1998, Comisia a trimis pârâtei un aviz de recuperare, urmat de un aviz de debit, primit de pârâtă la 8 septembrie 1998 și care privea diferența de 179 337 ECU (354 520,82 DEM) care trebuia rambursată înainte de 31 octombrie 1998. Până în prezent, pârâta nu a plătit această sumă.
- 25 Prin corespondența din 30 noiembrie 1998, pârâta a solicitat la rândul său Comisiei o plată suplimentară de 352 800 ECU pentru proiectul DCC și de 110 781,45 ECU pentru proiectul Donna. Până în prezent, nici Comisia nu a plătit aceste sume.
- 26 În sfârșit, pârâta a sesizat, în 1999, Ombudsmanul European cu o plângere împotriva Comisiei. Această procedură a fost finalizată la 27 aprilie 2000. În avizul său, Ombudsmanul a concluzionat că nu s-a stabilit existența unui caz de administrare defectuoasă în sarcina Comisiei.

Procedura și concluziile părților

- 27 Prin cererea depusă la grefa Tribunalului la 24 decembrie 2004, Comisia a introdus prezenta acțiune.
- 28 Pe baza raportului judecătorului raportor, Tribunalul (Camera a doua) a decis organizarea unei reuniuni informale cu părțile. Această reuniune a avut loc la 2 februarie 2006, în prezența judecătorului raportor. Cu această ocazie, părțile au început negocieri cu scopul de a ajunge, într-un termen de două luni, la un acord amiabil. După ce termenul a fost prelungit de două ori, la 29 iunie 2006, pârâta a informat Tribunalul cu privire la eșecul încercărilor de soluționare amiabilă.

- 29 În continuare, Tribunalul (Camera a doua) a decis deschiderea procedurii orale.
- 30 Pledoariile și răspunsurile părților la întrebările adresate de Tribunal au fost ascultate în ședința din 7 noiembrie 2006.
- 31 Comisia solicită Tribunalului:
- obligarea IIC Informations-Industrie Consulting la plata sumei de 181 263,61 euro, majorată cu o dobândă de 4 % începând cu 1 noiembrie 1998;
  - obligarea IIC Informations-Industrie Consulting la plata cheltuielilor de judecată.
- 32 Pârâta pune concluzii prin care solicită Tribunalului:
- respingerea acțiunii;
  - în subsidiar, să i se acorde o protecție împotriva executării silite și să i se permită să evite o eventuală executare silită prin constituirea unei cauțiuni, care ar putea îmbrăca forma unei garanții bancare;
  - obligarea Comisiei la plata cheltuielilor de judecată.

În drept

- 33 Comisia susține că aproape toate cheltuielile care au fost finanțate în ceea ce o privește pe pârâtă nu erau eligibile pentru rambursare. Potrivit Comisiei, din rapoartele tehnice menționate la punctele 18-20 de mai sus reiese că pârâta este obligată, în conformitate cu punctul 4.3 din anexa II la contractele DCC și Donna, să restituie sumele care i-au fost plătite cu titlu de avans, în măsura în care aceasta nu are dreptul la finanțarea cheltuielilor sale.
- 34 Pentru a răspunde acestor pretenții, pârâta prezintă două serii de motive în apărare. Prin intermediul primei serii, aceasta contestă exigibilitatea creanței pretinse de Comisie. În acest context, ea invocă absența calității de a sta în proces ca pârâtă (calitate procesuală pasivă), prescripția creanței pretinse și decăderea Comisiei din dreptul de a cere restituirea. Prin intermediul celei de a doua serii de motive în apărare, pârâta susține că obiectivele urmărite prin cele două proiecte au fost atinse și costurile declarate au fost efectiv angajate. Aceasta reproșează Comisiei că se comportă într-un mod contradictoriu, prin aceea că ar încerca să se sustragă obligațiilor sale contractuale, *a posteriori*, întemeindu-se pe considerații pur formale.

Cu privire la calitatea de a sta în proces ca pârâtă (calitate procesuală pasivă)

Argumentele părților

- 35 Comisia apreciază că este îndreptățită să urmărească recuperarea creanței sale de la pârâtă, întrucât contractele DCC și Donna o desemnează pe aceasta din urmă drept debitoare a obligației de rambursare. Într-adevăr, orice cocontractant, individual, este obligat să restituie sumele plătite fără temeii.

- 36 Potrivit pârâtei, obiectivul Comisiei, astfel cum rezultă din ambele contracte, era acela de a avea un interlocutor unic cu care să trateze în mod direct ansamblul dificultăților legate de executarea contractelor. În consecință, rolul de coordonator al Ploenzke ar fi fost mai mult decât cel al unui simplu mandatar însărcinat cu primirea ajutoarelor. Punctul 4.3 din anexa II la contracte, care impune cocontractanților obligația de a restitui Comisiei sumele primite în plus, nu ar conduce la o concluzie diferită, întrucât acesta nu descrie modalitatea în care trebuie să aibă loc restituirea. Punctul 4.3 ar trebui interpretat în sensul că Ploenzke era partenerul contractual prin intermediul căruia trebuia să aibă loc executarea contractelor.

Aprecierea Tribunalului

- 37 Trebuie amintit că cele două contracte, DCC și Donna, au fost încheiate între Comisie, pe de o parte, și Ploenzke și pârâta, desemnate în calitate de „cocontractanți”, pe de altă parte, cu precizarea că Ploenzke avea, în plus, funcția de „coordonatoare” în temeiul articolului 1 alineatul 3 din contractele DCC și Donna. În conformitate cu articolul 1 din aceleași contracte, cocontractanții erau obligați față de Comisie să execute contractul împreună și solidar în ceea ce privește activitățile prevăzute în anexa I.
- 38 Este adevărat că Ploenzke era responsabilă, în calitatea sa de coordonatoare, de prezentarea tuturor documentelor către Comisie, precum și de relațiile generale dintre cocontractanți și aceasta din urmă. În plus, din partea cocontractanților, Ploenzke era unicul interlocutor al Comisiei. Cu toate acestea, dispoziția contractuală care prevede acest rol de coordonare trebuie să fie interpretată, în conformitate cu dreptul german pertinent, respectiv articolul 242 din Bürgerliches Gesetzbuch (BGB, Codul civil german), potrivit cerințelor loialității și încrederii reciproce general admise între părțile contractului.

- 39 Or, din punctul 4.3 din anexa II la contracte rezultă în mod clar că era obligația „cocontractanților” ca atare, iar nu a eventualului coordonator, să restituie Comisiei diferența dintre contribuția financiară efectiv datorată și plățile necuvenite. În plus, Comisia a subliniat, în mod just, că sarcina de coordonare care revenea Ploenzke se limita la câteva sarcini suplimentare de ordin organizatoric, în special aceea de a transmite celuilalt cocontractant sumele plătite de Comisie.
- 40 În consecință, nu este rezonabilă interpretarea contractelor în litigiu în sensul că Ploenzke, în calitatea sa de coordonatoare, ar trebui să restituie plățile al căror beneficiar era, potrivit articolului 4 alineatul 5 al doilea paragraf din contracte, numai pârâta, în calitatea sa de cocontractant și de debitor. Prin urmare, aceste contracte nu conțin nicio clauză care ar obliga Ploenzke să restituie sumele care le depășesc pe cele pe care le-a perceput ea însăși în calitate de cocontractant.
- 41 Rezultă că obligația de restituire a avansurilor pe care pârâta le-a primit în plus, presupunând că această obligație se dovedește a fi întemeiată, îi incumbă acesteia.
- 42 În consecință, motivul privind lipsa calității procesuale pasive trebuie respins.

Cu privire la prescripție

Observații introductive

- 43 În ceea ce privește dreptul german aplicabil în materie de prescripție, dispozițiile BGB care se referă la aceasta sunt aplicabile în cauză, chiar dacă contractele în litigiu

sunt calificate drept „contracte de drept public”, în sensul articolului 238 CE. Într-adevăr, Bundesverwaltungsverfahrensgesetz (Legea federală privind procedura administrativă necontencioasă, denumită în continuare „BVwVfG”) din 25 mai 1976 (BGBl. 1976 I, p. 1253, și 2003 I, p. 102), care reglementează în special contractele de drept public, dar nu cuprinde nicio referire la aspectele privind prescripția, prevede, la articolul 62, că dispozițiile BGB sunt aplicabile prin analogie și acestor contracte, în completarea dispozițiilor speciale.

- 44 În această privință, este general admis că, anterior reformei dreptului german al obligațiilor, intrată în vigoare în 2002, dispozițiile privind prescripția care figurau la articolele 195 și 196 din BGB prevedeau un termen de prescripție de drept comun de 30 de ani și un termen de prescripție de doi sau de patru ani pentru o serie de creanțe determinate deținute de operatori economici specifici.
- 45 După reforma dreptului german al obligațiilor, articolul 195 din BGB, în noua sa redactare, prevede un termen de prescripție de drept comun de trei ani.
- 46 Articolul 229 alineatul 6 al patrulea paragraf din Einführungsgesetz zum Bürgerlichen Gesetzbuch (Legea introductivă privind BGB, denumită în continuare „EGBGB”) a introdus, în cadrul reformei dreptului obligațiilor, un regim tranzitoriu potrivit căruia, atunci când termenul de prescripție prevăzut în noua redactare a BGB aplicabilă de la 1 ianuarie 2002 este mai scurt decât cel prevăzut în redactarea anterioară a BGB aplicabilă până la acea dată, este aplicabil termenul mai scurt și acesta începe să curgă de la 1 ianuarie 2002.

Argumentele părților

- 47 Potrivit Comisiei, dreptul său la restituire nu este prescris în cauză. În conformitate cu articolul 195 din BGB, în redactarea sa anterioară, acest drept ar fi fost supus

inițial unui termen de prescripție de 30 de ani. În temeiul dispozițiilor coroborate ale articolului 195 din BGB, în noua sa redactare, și ale articolului 229 alineatul 6 al patrulea paragraf din EGBGB, termenul de prescripție al dreptului menționat ar fi, pe viitor, de trei ani. Acest termen ar fi început să curgă de la 1 ianuarie 2002 și ar fi fost întrerupt, anterior expirării sale la 31 decembrie 2004, prin depunerea prezentei acțiuni.

48 În măsura în care pârâta invocă articolul 196 din BGB, în redactarea sa anterioară, Comisia susține că această dispoziție conține o enumerare exhaustivă, astfel că orice drept care nu este expres menționat în acest text este exclus de la termenul de prescripție scurt. Ideea fundamentală a acestei dispoziții – care urmărește să supună unui termen scurt de prescripție operațiunile ce țin de viața cotidiană pentru care rareori se întocmește o dovadă a plății – nu ar fi aplicabilă prin analogie finanțării de către Comisie a proiectelor în litigiu.

49 Creanța Comisiei s-a stins, contraargumentează pârâta, întrucât, în cauză, prescripția a intervenit anterior introducerii acțiunii. Ea afirmă că inițiativele culturale, precum cele lansate prin cele două proiecte în litigiu, depind în mare măsură de acordarea de subvenții. Or, în acest domeniu, ar exista un imperativ particular de siguranță juridică, întrucât cererile de restituire ar reprezenta o presiune financiară importantă asupra beneficiarului. Prin urmare, ar fi potrivit să se aplice, prin analogie, dispozițiile referitoare la termenul de prescripție scurt de la articolul 196 din BGB, în redactarea sa anterioară.

50 Pârâta precizează că interesul său este comparabil cu cel al debitorilor de la care sunt recuperate creanțele menționate de această prevedere, și anume cele care rezultă în general din schimburile economice, a căror nevoie de siguranță juridică este asigurată prin intermediul unor termene de prescripție reduse. Angajamentul pârâtei în favoarea proiectelor culturale în litigiu ar fi fost legat de interese economice importante și de repercusiuni financiare concrete. Întrucât dispozițiile legale privind prescripția nu cuprind nicio enumerare exhaustivă, deoarece

legiuitorului nu a putut reglementa în detaliu toate aspectele specifice acordării unei subvenții europene, dreptul german ar prevedea principiul aplicării prin analogie a articolului 196.

Aprecierea Tribunalului

- 51 Pentru a analiza posibilitatea aplicării în cazul din speță, direct sau prin analogie, a articolului 196 BGB, în redactarea sa anterioară, trebuie amintit că această dispoziție prevede un termen de prescripție redus pentru o serie de creanțe pe care le enumeră în mod detaliat.
- 52 Or, această dispoziție se dovedește a nu prevedea nici dreptul la restituirea sumelor plătite cu titlu de subvenție comunitară, nici pe acela la restituirea avansurilor plătite în acest scop. Prin urmare, aceasta nu este direct aplicabilă în speță.
- 53 În ceea ce privește o eventuală aplicare prin analogie, aceasta din urmă este admisă în dreptul german dacă reglementarea în cauză este lacunară, situația de fapt și juridică ce necesită a fi apreciată trebuind să fie comparabilă cu cea care este reglementată expres de lege. O aplicare prin analogie presupune în special să fie foarte probabil că, dacă legiuitorul ar fi trebuit să acopere această lacună ținând seama de interesele corespunzătoare, ar fi făcut aceasta prin includerea cazului în litigiu în reglementarea respectivă (hotărârile în materie civilă ale Curții Federale, BGHZ volumul 105, p. 140, 143, volumul 110, p. 183, 193, volumul 120, p. 239, 252).
- 54 Or, astfel cum rezultă din considerentele BGB, articolul 196 din acest cod, în redactarea sa anterioară, se întemeiază pe premisa că tranzacțiile din viața cotidiană

sunt în general caracterizate prin plăți mai curând prompte și prin absența actelor justificative sau prin distrugerea rapidă a acestora, astfel că părțile nu pot fi în mod rezonabil obligate să păstreze pentru o perioadă de 30 de ani dovezi referitoare la încheierea și la executarea unui contract de acest tip.

55 Având în vedere considerațiile precedente, nu se poate constata în speță existența unei lacune în textul relevant.

56 Într-adevăr, articolul 196 din BGB, în redactarea sa anterioară, nu prevede un termen de prescripție redus decât pentru restituirea avansurilor acordate în cadrul unui contract încheiat cu un salariat subordonat, cu un muncitor sau cu un avocat. Pârâta, fiind o societate comercială, nu ar putea fi asimilată acestor categorii bine delimitate de persoane. Fiind o societate comercială, aceasta nu ar putea fi considerată nici ca necesitând o protecție specifică asigurată prin intermediul prescripției reduse.

57 În plus, finanțarea comunitară a proiectelor culturale în litigiu nu poate fi considerată o tranzacție din viața cotidiană. Într-adevăr, aceste proiecte, de o importanță financiară considerabilă, se întemeiază pe acorduri complexe, inclusiv pe anexe voluminoase, care prevăd controale tehnice și financiare și care o obligă pe pârâtă să furnizeze detalii cu privire la cheltuielile sale pentru a putea obține rambursarea acestora.

58 În consecință, motivul întemeiat pe prescripția creanței pretinse de Comisie trebuie de asemenea respins.

Cu privire la decădere

Argumentele părților

- 59 Comisia susține că nu a decăzut din dreptul de a obține creanța, contrar afirmațiilor pârâtei. Într-adevăr, atitudinea generală a Comisiei nu ar fi permis pârâtei să spere că nu își va valorifica dreptul de creanță. Pârâta nu ar avea nici dreptul la protecția încrederii legitime, deoarece Comisia ar fi precizat, în rapoartele tehnice menționate mai sus, că proiectele în litigiu nu răspundeau cerințelor de calitate. În consecință, pârâta ar fi trebuit să prevadă că va trebui să ramburseze sumele în cauză.
- 60 Pârâta consideră că a putut în mod legitim să creadă că dreptul la restituire nu va fi valorificat de către Comisie. În consecință, Comisia ar fi decăzut din acest drept. În fapt, ținând seama de comportamentul general al Comisiei, pârâta ar fi putut să considere că aceasta din urmă renunțase la dreptul său, întrucât, timp de șapte ani, și anume între întocmirea rapoartelor de audit și sfârșitul lunii decembrie 2004, nu a luat nicio măsură prin care să solicite restituirea sumelor în cauză pe cale judiciară. Pârâta adaugă că a putut în mod legitim să creadă în această renunțare, deoarece, timp de șapte ani, Comisia menționa proiectele respective pe site-ul internet al Uniunii Europene, exploatând astfel în scopuri proprii rezultatele acestora. Ar trebui să se țină seama, de asemenea, de împrejurarea că proiectele nu ar fi putut fi puse în practică fără ajutorul financiar al Comisiei și că echilibrul financiar al pârâtei depindea de posibilitatea de a putea păstra ajutorul financiar. În această privință, pârâta subliniază natura specifică a subvențiilor în litigiu drept „contribuție la fonduri nerecuperabile”. Ea deduce din aceasta că acțiunea referitoare la restituirea lor ar fi trebuit să fie introdusă fără întârziere, ceea ce nu a fost cazul în speță.

- 61 Potrivit pârâtei, referirea la rapoartele de audit este lipsită de relevanță, întrucât experții aleși și mandatați de Comisie nu au realizat rapoarte de expertiză în mod independent și în conformitate cu regulile profesiei. În particular, nu a existat o examinare detaliată a argumentelor prezentate de pârâtă în timpul executării proiectelor.
- 62 În ceea ce privește proiectul Donna, data de 26 iunie 1998 a depunerii raportului experților ar sugera că s-ar fi dorit de către Comisie evitarea unei examinări a argumentelor prezentate de pârâtă. În fapt, la momentul întâlnirii care a avut loc în aceea zi, reprezentanții pârâtei ar fi răspuns la întrebările experților Comisiei. Totuși, aceasta din urmă nu ar fi comunicat procesul-verbal al acestei întâlniri decât cu puțin timp înaintea transmiterii cererii sale de restituire. Situația a fost aceeași în ceea ce privește proiectul DCC: la 17 decembrie 1997, Comisia ar fi trimis raportul tehnic celor interesați și, la 23 decembrie 1997, aceasta ar fi pus capăt contractului.
- 63 În acest context, pârâta afirmă că nu reclamase încă sumele la care avea ea însăși dreptul cu titlu de rambursare a cheltuielilor sale (352 800 ECU pentru proiectul DCC și 110 781,45 ECU pentru proiectul Donna), deoarece considera că nici Comisia nu va valorifica, în ceea ce o privește, dreptul său de restituire. Într-adevăr, cele două părți ar fi convenit, în acea perioadă, în mod tacit, să mențină situația existentă, astfel încât să se ajungă la o situație acceptabilă pentru fiecare dintre ele (*pactum de non petendo*). Prin urmare, comportamentul pârâtei ar constitui o dovadă a încrederii sale în inacțiunea Comisiei în această privință.

Aprecierea Tribunalului

- 64 Trebuie eliminată de la început susținerea pârâtei potrivit căreia cele două părți conveniseră în mod tacit, în perioada respectivă, să mențină situația existentă în

scopul de a se ajunge la o situație acceptabilă pentru fiecare dintre ele. Într-adevăr, este vorba despre o afirmație care nu este susținută de niciun element al dosarului. Deși această afirmație a fost contestată puternic de către Comisie, pârâta nu a prezentat nicio probă concretă care să permită constatarea existenței unei renunțări reciproce tacite.

65 În orice caz, trebuie adăugat că, având în vedere valoarea inegală a sumelor în litigiu, respectiv suma de 180 000 de euro pretinsă de Comisie cu titlu de restituire, pe de o parte, și suma de 650 000 de euro, pretinsă de pârâtă cu titlu de rambursare a cheltuielilor, pe de altă parte, concluzia privind un asemenea *pactum de non petendo* nu apare ca fiind credibilă. În plus, chiar în fața Tribunalului, pârâta nu a invocat o compensare a pretenției sale creanțe cu cea a Comisiei, ci s-a limitat să pretindă că ea „își rezervă dreptul de a solicita Comisiei plata sumelor reziduale”. Or, potrivit noii redactări a articolului 215 din BGB, eventuala prescripție a creanței sale nu ar fi împiedicat-o pe pârâtă să invoce, în cadrul prezentului litigiu, această creanță în vederea unei compensări.

66 Apoi, trebuie constatat că, în dreptul german, principiul decăderii a fost dezvoltat de jurisprudență în contextul articolului 242 din BGB, care impune părților cocontractante să își execute contractul potrivit cerințelor loialității și încrederii reciproce general admise în raporturile juridice dintre particulari. Potrivit acestei jurisprudențe, creditorul este decăzut din dreptul său contractual atunci când nu l-a invocat pentru o lungă perioadă și atunci când, dat fiind comportamentul său general, debitorul este îndreptățit să creadă că acest drept nu va fi invocat în viitor (BGHZ volumul 91, p. 62, 71, volumul 105, p. 290, 298, și în special volumul 146, p. 217, 220 și 221).

67 Prin urmare, trebuie examinată în primul rând întinderea perioadei în care creditorul s-a abținut de la exercitarea dreptului său, relevanța unei perioade de inacțiune fiind diferită de la caz la caz. În al doilea rând, trebuie luate în considerare

natura și importanța creanței, care poate aparține fie dreptului privat, fie dreptului public, și, în sfârșit, gradul de încredere provocat de comportamentul creditorului, precum și dimensiunea nevoii de protecție în ceea ce îl privește pe debitor.

68 În ceea ce privește întinderea perioadei în care Comisia a rămas inactivă, în speță, trebuie constatat, în primul rând, că începutul acestei perioade de inacțiune trebuie stabilit la 1 noiembrie 1998. În fapt, prin intermediul avizelor de recuperare și de debit, menționate la punctul 24 de mai sus, Comisia a solicitat în mod clar și definitiv pârâtei, sub forma punerii în întârziere, rambursarea sumei de 179 337 ECU până la data de 31 octombrie 1998.

69 Rezultă că orice element anterior acestei date – în special modalitatea, criticată de pârâtă, în care au fost întocmite rapoartele tehnice și de audit menționate la punctele 18-22 de mai sus – este lipsit de relevanță în ceea ce privește pronunțarea asupra chestiunii decăderii Comisiei din dreptul său la restituire, care se pretinde că a avut loc la 31 octombrie 1998, pentru simplul fapt că ea s-a abținut de la exercitarea acestuia în justiție anterior datei de 24 decembrie 2004.

70 Apoi, trebuie constatat că, formulând prezenta acțiune la mai mult de șase ani după punerea în întârziere din 31 octombrie 1998, Comisia a respectat termenul de prescripție special, inițial de 30 de ani și apoi de trei ani (a se vedea punctele 44-46 de mai sus), aplicabil în speță. Or, un creditor nu ar putea fi împiedicat, de regulă, să profite pe deplin de termenul de prescripție, mai ales atunci când acesta este relativ scurt prin raportare la cel de 30 de ani.

71 Trebuie adăugat că pârâta era obligată, în temeiul articolului 257 alineatul 1 punctul 4 și alineatul 4 din Handelsgesetzbuch (Codul comercial german, denumit în continuare „HGB”) și al articolului 147 alineatul 1 punctul 4 și alineatul 3 din Abgabenordnung (Codul fiscal german, denumit în continuare „AO”), să conserve

timp de 10 ani toate documentele contabile referitoare la executarea contractelor DCC și Donna. Deși durata obligației de conservare a acestor documente contabile nu a fost extinsă la 10 ani decât prin articolele 2 și 4 din Legea de modificare a mai multor reglementări fiscale din 19 decembrie 1998 (BGBl. 1998 I, p. 3816), acest nou termen de 10 ani era aplicabil, în temeiul articolelor 3 și 5 din această lege, în condițiile în care termenul anterior de conservare aplicabil acestor documente nu expirase încă la sfârșitul anului 1998. Or, întrucât proiectele DCC și Donna fuseseră deja executate în 1997, documentele contabile referitoare la acestea trebuiau conservate, în temeiul dispozițiilor anterioare ale HGB și AO, timp de șase ani, astfel încât acest termen nu expirase încă la sfârșitul anului 1998.

72 Pârâta nu a pretins, în fața Tribunalului, că fusese supusă unor termene speciale de conservare mai reduse, care ar fi expirat deja anterior introducerii prezentei acțiuni. În schimb, ea s-a prevalat de dispozițiile articolului 45 din Sozialgesetzbuch X (Codul social german, partea a X-a) din 18 august 1980 (BGBl. 1980 I, p. 1469, și 2001 I, p. 130) și ale articolului 48 din BVwVfG (a se vedea punctul 43 de mai sus), potrivit cărora autoritățile administrative nu au, în principiu, la dispoziție, împotriva beneficiarului, decât un termen de un an pentru a proceda la retragerea unui act administrativ ilegal favorabil.

73 În această privință, este suficient să se arate că acest termen de un an este inerent procedurilor administrative în cadrul cărora administrația publică poate acționa prin intermediul actului administrativ unilateral. Dispozițiile invocate de pârâtă nu au, în schimb, nicio relevanță pentru cazul din speță, întrucât Comisia și pârâta au preferat să lege relații contractuale potrivit cărora Comisia nu era abilitată să adopte asemenea acte.

74 Rezultă din aceasta că perioada mai mare de șase ani cuprinsă între punerea în întârziere a pârâtei și introducerea prezentei acțiuni nu apare, în circumstanțele din speță, ca fiind suficient de lungă pentru a antrena decăderea din dreptul de creanță invocat de Comisie.

- 75 În ceea ce privește natura și importanța acestei creanțe, pârâta nu a prezentat niciun element susceptibil de a dovedi că, din cauza caracteristicilor sau a valorii dreptului la restituire în cauză, Comisia ar fi trebuit să fie decăzută din dreptul său.
- 76 În ceea ce privește eventuala încredere inspirată pârâtei de comportamentul Comisiei, trebuie constatat că dosarul nu conține niciun fel de act pozitiv prin care aceasta din urmă să fi manifestat, dincolo de simpla sa inacțiune pe perioada mai multor ani, intenția de a renunța la dreptul său de restituire. Dimpotrivă, astfel cum rezultă din avizul Ombudsmanului European, care a închis, la 27 aprilie 2000, procedura privind plângerea introdusă de pârâtă, Comisia a declarat explicit înaintea Ombudsmanului că își va exercita dreptul la restituire.
- 77 Mai mult, se prezuma că pârâta, în calitate de operator economic prudent și avizat, era la curent cu intrarea în vigoare în 2002 a reformei dreptului german al obligațiilor. Prin urmare, ea se putea aștepta la folosirea pe deplin de către Comisie a noului termen de prescripție care expira la 31 decembrie 2004 (a se vedea punctele 44-46 de mai sus). Faptul că, în ceea ce o privește, aceasta a ales să nu urmărească în justiție recuperarea propriei creanțe împotriva Comisiei nu putea în niciun caz să creeze o încredere legitimă a pârâtei în sensul că Comisia nu va exercita dreptul propriu la restituire. În orice caz, pârâta nu a pretins că a fost împiedicată de către Comisie, prin comportamentul său, să introducă în timp util o acțiune în pretenții.
- 78 În sfârșit, în ceea ce privește nevoia de protecție a pârâtei, aceasta afirmă că face parte, ca societate cu răspundere limitată, din categoria întreprinderilor mici și mijlocii, astfel că, asupra acestui aspect, trebuie făcută o distincție netă între aceasta și societatea pe acțiuni Ploenzke care ar fi activă la nivel mondial.

- 79 În această privință, trebuie arătat că, pentru o întreprindere debitoare, împrejurarea că este de mici dimensiuni nu este, în sine, suficientă pentru declararea creditorului său ca decăzut din creanța sa, cu excepția situației când acesta a contribuit, prin comportamentul său, la plasarea debitoarei într-o situație financiară defavorabilă. Or, nimic din conținutul dosarului nu permite a se concluziona că, în perioada cuprinsă între 1 noiembrie 1998 și introducerea prezentei acțiuni, Comisia s-ar fi comportat în acest mod.
- 80 Pe de altă parte, pârâta nu ar putea invoca în mod util lipsa de experiență, ca mică întreprindere, în executarea celor două proiecte finanțate de Comisie. Într-adevăr, domnul B., fostul administrator al pârâtei și membru în echipa sa de specialiști activă în cadrul acestor proiecte (a se vedea punctul 12 de mai sus), semnase contractele DCC și Donna în numele Ploenzke, în calitate de director de unitate al acestei din urmă societăți. Mai mult, domnul B. este menționat ca unul dintre reprezentanții Ploenzke în anexa la contractul DCC și ca unicul reprezentant al Ploenzke în anexa la contractul Donna. Având în vedere existența acestor legături personale între cele două societăți, nu rezultă că pârâta ar avea nevoie în mod obiectiv de o protecție particulară împotriva dreptului la restituire pretins de Comisie.
- 81 În consecință, ținând seama de circumstanțele concrete ale speței, motivul întemeiat pe existența unei decăderi nu poate fi reținut.
- 82 Rezultă din tot ceea ce precedă că prima serie de motive invocate de IIC trebuie respinsă. În consecință, trebuie să se constate caracterul exigibil al creanței invocate de Comisie. Totuși, rămâne a se determina care sunt cheltuielile rambursabile în cadrul celor două proiecte în cauză.

Cu privire la cheltuielile rambursabile în cadrul proiectelor DCC și Donna

Observații preliminare

- 83 Trebuie amintit că pretinsul drept al Comisiei la o restituire a avansurilor plătite rezultă din punctul 4.3 din anexa II la fiecare contract. Într-adevăr, această dispoziție contractuală dă naștere unui astfel de drept dacă ajutorul financiar total din partea Comisiei pentru proiecte, astfel cum acesta rezultă, dacă este cazul, dintr-o verificare contabilă, este inferior plăților deja efectuate pentru proiecte. În aplicarea punctului 4.3 menționat, trebuie să se verifice, prin urmare, dacă valoarea avansurilor încasate de pârâtă depășește cuantumul cheltuielilor exigibile.
- 84 În această privință, se pare că niciuna dintre categoriile de cheltuieli pe care pârâta le-a prezentat în cadrul proiectului DCC nu a fost acceptată de către Comisie, în condițiile în care pârâta a pretins rambursarea unei sume totale de 1 960 943 DEM, compusă din cheltuieli de personal (834 568 DEM), de subantrepriză (618 631 DEM), de echipamente (384 018 DEM), de deplasare (32 682 DEM), de produse consumabile (35 017 DEM) și din cheltuieli generale (56 027 DEM).
- 85 În cadrul proiectului Donna, Comisia nu a acceptat decât rambursarea unei sume de 46 300,18 DEM, în timp ce pârâta pretinsese o sumă totală de 646 809 DEM, compusă din cheltuieli de personal (227 998,39 DEM), de subantrepriză (257 659 DEM), de echipament (106 871 DEM), de deplasare (22 659 DEM), de produse consumabile (9 236 DEM) și din cheltuieli generale (22 385 DEM).
- 86 În acest context, pârâta reproșează Comisiei că s-a comportat într-un mod contradictoriu, cererea sa de restituire fiind incompatibilă cu faptul că prestațiile

contractuale au fost realizate în mod corespunzător. Aceasta susține, în plus, că toate costurile pe care le declarase Comisiei în scopul rambursării sunt eligibile.

Cu privire la comportamentul contradictoriu al Comisiei

— Argumentele părților

87 Potrivit Comisiei, comportamentul său, care constă în a pretinde restituirea avansurilor plătite pârâtei, nu este contradictoriu. Într-adevăr, proiectele în litigiu s-ar fi soldat cu un eșec, întrucât criteriile de calitate nu au fost îndeplinite.

88 În orice caz, rambursarea cheltuielilor efectuate nu ar depinde de succesul sau de eșecul acestor proiecte. Într-adevăr, independent de succesul proiectelor, pârâta ar refuza să admită existența dreptului Comisiei la restituire, întrucât cheltuielile invocate nu erau eligibile în sensul punctelor 1 și 5 din anexa II la fiecare dintre contracte. Prin urmare, singurul element decisiv ar fi acela ca pârâta să poată dovedi caracterul eligibil al cheltuielilor, ceea ce aceasta nu a reușit să facă.

89 Pârâta afirmă că a executat în mod corect și complet prestațiile convenite prin cele două contracte. Într-adevăr, Comisia ar utiliza în prezent rezultatele celor două proiecte în cadrul publicității pe care o face pe site-ul internet al Uniunii Europene. Acest site ar face trimitere la Memorandumul privind acordul asupra moștenirii culturale europene, în cuprinsul căruia Comisia îi mulțumește domnului B. pentru activitatea îndeplinită, care ar fi contribuit la realizarea obiectivelor Memorandumului privind acordul. Proiectul DCC ar fi fost citat pentru a ilustra meritele

domnului B. Mai mult, într-o scrisoare din 16 martie 1998, Comisia ar fi mulțumit pârâtei pentru contribuția sa la Memorandumul privind acordul și, prin urmare, la cele două proiecte. Ar prezenta importanță împrejurarea că referirile de pe internet la cele două proiecte nu au fost suprimate de către Comisie și că, prin urmare, aceasta nu s-a distanțat de obiectivele atinse în cadrul acestor proiecte.

- 90 Pârâta adaugă că rapoartele, programele, precum și documentele digitale elaborate pentru proiecte au fost predate, iar cheltuielile de personal invocate au fost într-adevăr efectuate. În timpul executării proiectelor, pârâtei nu i-a fost comunicată niciuna dintre obiecțiunile invocate în prezent în cerere. Dispozițiile contractuale citate de Comisie ar avea drept unic obiectiv facilitarea probei și a controlului cheltuielilor eligibile angajate în cadrul celor două proiecte.

— Aprecierea Tribunalului

- 91 Pârâta apreciază, în esență, că succesul proiectelor DCC și Donna exclude, prin el însuși, dreptul la restituire pretins de Comisie, întrucât acest drept se întemeiază pe considerații pur formaliste privind eligibilitatea.

- 92 Această teză nu poate fi reținută.

- 93 Într-adevăr, Comisia este ținută, în temeiul articolului 274 CE, de obligația de bună și corectă gestiune financiară a resurselor comunitare. În sistemul de acordare a ajutoarelor financiare comunitare, utilizarea acestor ajutoare este supusă unor reguli care pot conduce la o restituire parțială sau totală a unui ajutor deja acordat. Prin

urmare, beneficiarul unui ajutor financiar a cărui solicitare a fost aprobată de Comisie nu dobândește, prin aceasta, un drept definitiv la plata integrală a ajutorului dacă nu respectă condițiile cărora le era subordonat sprijinul (Hotărârea Tribunalului din 14 iulie 1997, Interhotel/Comisia, T-81/95, Rec., p. II-1265, punctul 62, și Hotărârea Tribunalului din 29 septembrie 1999, Sonasa/Comisia, T-126/97, Rec., p. II-2793, punctul 59).

94 În acest context, Curtea a apreciat că, potrivit unui principiu fundamental care guvernează ajutoarele financiare comunitare, Comunitatea nu putea subvenționa decât cheltuielile care au fost într-adevăr efectuate. În consecință, pentru ca Comisia să își poată exercita rolul de control, beneficiarii unor asemenea ajutoare trebuie să dovedească realitatea costurilor imputate proiectelor subvenționate, furnizarea de informații fiabile de către acești beneficiari fiind indispensabilă pentru buna funcționare a sistemului de control și de probă instituit pentru a verifica dacă sunt îndeplinite condițiile de acordare a ajutorului. Prin urmare, pentru justificarea atribuirii unei subvenții specifice nu este suficient să se dovedească faptul că proiectul a fost realizat. Beneficiarul ajutorului trebuie, în plus, să dovedească faptul că a efectuat cheltuielile declarate conform condițiilor stabilite pentru acordarea ajutorului respectiv, întrucât numai cheltuielile corespunzător justificate pot fi considerate eligibile. Obligația acestuia de respectare a condițiilor financiare stabilite constituie chiar una dintre obligațiile sale esențiale și, prin aceasta, condiționează atribuirea ajutorului financiar comunitar (a se vedea în acest sens Hotărârea Curții din 19 ianuarie 2006, Comunită montana della Valnerina/Comisia, C-240/03 P, Rec., p. I-731, punctele 69, 76, 78, 86 și 97).

95 Curtea a considerat de asemenea că obligația, prevăzută într-un contract de subvenționare comunitară, de a transmite Comisiei, în formele și în termenele prevăzute, justificativele costurilor pretins eligibile are un caracter imperativ și că cerința de a prezenta aceste justificative într-o formă corespunzătoare nu are alt obiectiv decât acela de a permite Comisiei să dispună de datele necesare în scopul de a verifica dacă fondurile Comunității au fost utilizate conform clauzelor contractului (a se vedea în acest sens Hotărârea Curții din 26 ianuarie 2006, Implants/Comisia, C-279/03 OP, nepublicată în Recueil, punctele 36 și 37).

- 96 Tot astfel, în cadrul finanțării din Fondul european de orientare și garantare agricolă și din Fondul social european, Curtea a subliniat importanța regulii potrivit căreia numai cheltuielile efectuate în conformitate cu regulile comunitare sunt suportate de la bugetul comunitar, astfel încât Comisia poate reduce, suspenda sau anula un ajutor financiar comunitar în caz de nereguli. Potrivit Curții, chiar neregulile de natură pur „tehnică”, care nu au un impact financiar precis, pot afecta grav interesele financiare ale Uniunii, precum și respectarea dreptului comunitar și, în consecință, justifică aplicarea de către Comisie a rectificărilor financiare (Hotărârea Curții din 15 septembrie 2005, Irlanda/Comisia, C-199/03, Rec., p. I-8027, punctele 26, 27, 29 și 31).
- 97 Din această jurisprudență rezultă că insistența Comisiei asupra respectării cu scrupulozitate de către pârâtă a obligațiilor sale contractuale în materie de declarații de cheltuieli și de justificare a cheltuielilor efectuate nu poate fi calificată drept formalistă. Îi incumbă mai curând pârâtei să dovedească faptul că obligațiile sale de justificare contabilă au fost într-adevăr respectate.
- 98 Această concluzie nu este infirmată de regulile referitoare la sarcina probei. În temeiul acestor reguli, într-adevăr, Comisia este, în calitate de reclamantă, cea care este obligată să dovedească temeinicia dreptului său la restituire [Hotărârea Bundesgerichtshof (Curtea Federală de Justiție, Germania) din 14 ianuarie 1991, II ZR 190/89, BGHZ volumul 113, p. 222, 226], astfel încât este obligată să facă o prezentare concludentă și să dovedească, în caz de contestare, că plățile sale au depășit ajutorul financiar datorat.
- 99 Totuși, Comisia trebuie să contribuie numai la cheltuielile care au fost efectuate conform condițiilor contractuale și care au fost, în special, justificate corespunzător. Numai dacă pârâta a prezentat justificative de cheltuieli relevante Comisia trebuie, dacă este cazul, să dovedească faptul că nu este obligată să ramburseze cheltuielile efectuate pentru că prestația contractuală este defectuoasă sau pentru că

justificativele de cheltuieli sunt inexacte (a se vedea în acest sens Concluziile prezentate de avocatul general Kokott în cauza în care s-a pronunțat Hotărârea Curții din 17 martie 2005, Comisia/AMI Semiconductor Belgium și alții, C-294/02, Rec., p. I-2175, I-2178, punctul 174 și următoarele).

- 100 Pe de altă parte, în ceea ce privește pretinsul succes al proiectelor în cauză, trebuie adăugat că pârâta a recunoscut, în cadrul ședinței, că dosarul nu cuprindea niciun document informatic care să ateste un asemenea succes în materia transpunerii digitale a conținuturilor culturale selecționate în cadrul proiectului DCC sau în materia instalării unui forum virtual în cadrul proiectului Donna. Pârâta a vorbit chiar, cu ocazia ședinței, despre un eșec al proiectelor, care ar avea legătură cu faptul că în anul 1997 nu existau suficienți utilizatori care să aibă un acces rapid la internet și că trebuiau utilizate modemuri care nu erau deloc potrivite.
- 101 Dacă pârâta afirmă totuși că rezultatele celor două proiecte sunt utilizate în scopuri publicitare pe site-ul internet al Uniunii Europene, Comisia a dovedit, în replica sa (punctele 21-29), că informațiile disponibile pe site-ul menționat se refereau la începutul realizării proiectelor (în 1997) și că nu se pronunțau asupra unui eventual rezultat. În sfârșit, nici extrasele din Memorandumul privind acordul asupra moștenirii culturale europene și, în particular, mulțumirile la care se referă pârâta nu se pronunță cu privire la succesul proiectelor.
- 102 În sfârșit, este adevărat că, în contextul Memorandumului privind acordul asupra moștenirii culturale europene, numele fostului administrator al pârâtei, domnul B., este menționat în cadrul unui „Grup de lucru 4 — Priorități în conținutul digital pentru cultură”. Totuși, astfel cum în mod corect a observat Comisia, colaborarea personală a domnului B. la proiectul „Multimedia pentru educație și utilizările pentru o inițiativă culturală integrată” a fost relevantă numai în cadrul unor mulțumiri cu caracter general adresate tuturor participanților la proiectul DCC. Nici raportul final al grupului de lucru nu ar putea să dovedească un rezultat obiectiv al proiectului DCC, întrucât acest raport a fost întocmit chiar de către domnul B. Tot

astfel, formularea utilizată de Comisie în scrisoarea sa din 16 martie 1998, prin care mulțumește pârâtei pentru eforturile depuse, constituie o simplă formulă de politețe și nu indică faptul că grupul de lucru 4 a avut un succes concret și real.

- 103 Din tot ceea ce precedă rezultă că motivul întemeiat pe comportamentul contradictoriu al Comisiei trebuie respins.

Cu privire la eligibilitatea cheltuielilor declarate

- 104 În ceea ce privește categoriile de cheltuieli care puteau fi angajate pentru executarea proiectelor DCC și Donna, și anume cheltuielile directe (personal, subantrepriză, echipamente, deplasări și produse consumabile) și cheltuielile indirecte (cheltuieli generale), trebuie amintit că punctul 1.2 din anexa II la fiecare contract definește cheltuielile rambursabile drept cheltuieli reale necesare fiecărui proiect, care pot fi dovedite și care au fost angajate în perioada derulării proiectelor.

- 105 Rezultă din aceasta că pârâtei îi revenea obligația de a dovedi (a se vedea punctul 99 de mai sus) că acele cheltuieli declarate Comisiei erau cheltuieli reale necesare în mod efectiv și contractate pentru executarea proiectelor în perioada derulării acestora. Mai mult, în cadrul administrării acestei dovezi, pârâta trebuia să se conformeze cerințelor contractuale specifice fiecărei categorii de cheltuieli.

- 106 În acest context, pârâta reproșează Comisiei un comportament incorect, prin aceea că aceasta solicită prezentarea unor documente detaliate după o perioadă de aproape șapte ani, în timp ce aceste documente fie s-ar fi pierdut, fie nu ar putea fi reconstituite decât cu dificultate, deoarece fostul administrator al pârâtei, domnul

B., a decedat în 1999. Pârâta afirmă că furnizase Comisiei, în timpul și imediat după executarea celor două proiecte, toate documentele necesare care stabileau eligibilitatea tuturor cheltuielilor efectuate. Pentru aceasta, documentele prezentate – menționate în parte în cerere și atașate acesteia în anexă – constituie o dovadă suficientă a caracterului real al cheltuielilor rambursabile.

107 Totuși, această argumentație nu este de natură a o exonera pe pârâtă de obligațiile impuse la punctul 1.2 din anexa II la fiecare contract. Pe de altă parte, este suficient a se reaminti că pârâta era obligată, în temeiul dispozițiilor relevante din dreptul german, să conserve timp de 10 ani toate documentele contabile referitoare la executarea proiectelor DCC și Donna (a se vedea punctul 71 de mai sus).

108 Trebuie adăugat că problema decisivă în materie de eligibilitate a cheltuielilor declarate de către pârâtă este de a stabili dacă aceasta a reușit să justifice aceste cheltuieli în 1997 și în 1998, respectiv la finalul celor două contracte. Or, documentele justificative care se referă la aceasta au fost atașate la memoriile depuse de părți înaintea Tribunalului. Ele figurează, printre altele, în anexele la cerere. Pârâta a făcut în mod expres trimitere la aceste anexe în memoriul său în apărare (punctul 24), fără a reproșa Comisiei că ar fi distrus sau că ar fi omis în mod intenționat să prezinte documentele pertinente pe care pârâta i le-ar fi furnizat în timp util, dar pe care ea nu le-ar mai putea înfățișa din nou în prezent. Observația pârâtei potrivit căreia asemenea documente nu ar fi fost atașate cererii decât „în parte” este, în orice caz, prea vagă pentru a o putea dispensa pe pârâtă de obligația sa de justificare a cheltuielilor declarate.

109 Prin urmare, eligibilitatea diferitelor categorii de cheltuieli trebuie examinată pe baza memoriilor schimbate între părți, inclusiv a documentelor atașate cererii și memoriului în apărare.

— Cheltuieli de personal

- 110 În cadrul proiectului DCC, pârâta a declarat 834 568 DEM, și aceasta pentru următoarele persoane: domnul C. (Micro Computer DOS Systemhaus), doamna D., domnii E., F., G. (FORSA), M. (Leonardo) și W. (Innovative Software).
- 111 În cadrul proiectului Donna, pârâta a declarat 227 998,39 DEM pentru domnii F. și E., precum și pentru doamna L.
- 112 În ceea ce privește cheltuielile declarate în cadrul proiectului DCC, Comisia susține că nu au putut fi acceptate capitolele de cheltuieli individuale, deoarece persoanele pretins implicate în realizarea proiectului nu au fost angajate de pârâtă. Situația ar fi aceeași pentru proiectul Donna. În orice caz, niciunul dintre documentele prezentate de pârâtă nu ar îndeplini condițiile de formă stabilite la punctul 1.3.1 din anexa II la fiecare contract.
- 113 Pârâta răspunde că refuzul de a recunoaște cheltuielile de personal este contrar sensului și obiectului contractelor încheiate. În ceea ce privește acuzația de a nu fi angajat direct personalul în cauză, punctul 1.3.1 din anexa II ar trebui interpretat în sensul că acesta nu urmărește să excludă rambursarea cheltuielilor decât în cazul persoanelor total străine de proiecte. În plus, ea ar fi furnizat Comisiei extrase cu orele de lucru din care rezultau în mod clar data, timpul de lucru, domeniul de activitate și proiectul însuși. În situația în care Comisia ar solicita ca extrasele care conțin orele de lucru să fie întocmite cel puțin o dată pe lună și semnate de șeful de proiect, ea nu ar respecta caracterul pur formal al punctului 1.3.1 din anexa II menționat.

- 114 În această privință, este suficient să se sublinieze că este cert că pârâta nu a îndeplinit condițiile de la punctul 1.3.1 din anexa II la fiecare contract. Potrivit acestei dispoziții, toate orele de lucru declarate ale personalului trebuie înregistrate și certificate, înregistrarea timpului de lucru trebuind să fie certificată cel puțin o dată pe lună de către șeful de proiect desemnat sau de către un cadru superior din întreprinderea cocontractantă, autorizat în mod corespunzător.
- 115 Or, extrasele conținând orele de lucru furnizate de pârâtă (atașate în anexele 9 și 10 la memoriul în apărare) nu poartă nicio semnătură și autorul lor rămâne necunoscut. Este vorba despre un teanc de copii imprimate prin intermediul calculatorului, al căror raport cu caracterul real al prestațiilor furnizate nu este, în lipsa vreunei explicații sau probe adiționale, stabilit. Într-adevăr, niciun reprezentant al pârâtei nu și-a asumat, printr-o semnătură aplicată în timp util, responsabilitatea veridicității conținutului acestor extrase orare.
- 116 Contrar celor afirmate de pârâtă, cerința stabilită la punctul 1.3.1 din anexa II nu contrazice nici sensul, nici obiectul contractelor. Într-adevăr, această dispoziție servește la prezentarea regulată și la intervale scurte (cel puțin o dată pe lună) a unor acte justificative fiabile, semnate de reprezentanții calificați ai pârâtei, privind timpul efectiv consacrat proiectelor în cauză de către angajații acesteia. Întrucât nu a asistat la lucrările convenite, Comisia nu dispune de alte mijloace pentru a controla exactitatea cheltuielilor de personal invocate.
- 117 Rezultă că pârâta nu are niciun drept la rambursarea pretinselor sale cheltuieli de personal, fără a fi necesară pronunțarea asupra aspectului dacă și, dacă este cazul, în ce mod colaboratorii independenți pot fi considerați, în dreptul german, ca făcând parte din personalul angajatorului lor.

— Cheltuieli de subantrepriză

- 118 În cadrul proiectului DCC, pârâta a declarat 618 631 DEM, repartizate între următoarele posturi: McDOS, Christian Liepe Photodesign și cheltuieli ale Ploenzke atribuite IIC.
- 119 În cadrul proiectului Donna, aceasta a declarat 257 659 DEM, repartizate între următoarele posturi: societatea Fink & Partner, doamna D. D., doamna B. D. și societatea Casper Casting and Styling Agency.
- 120 În ceea ce privește proiectul DCC, Comisia afirmă că ea nu a acordat autorizația prealabilă, necesară, potrivit articolului 5 alineatul 1 din contract, pentru subantrepriză. În orice caz, pârâta nu ar fi respectat obligația de a insera, în contractele de subantrepriză, obligațiile care îi reveneau față de Comisie, în special aceea de a prezenta extrasele conținând orele de lucru.
- 121 În ceea ce privește proiectul Donna, Comisia amintește că nu a acceptat drept rambursabile decât cheltuielile referitoare la doamnele D. D. și B. D., în cuantum de 46 300,18 DEM. În schimb, ar fi refuzat să ramburseze celelalte cheltuieli de subantrepriză în lipsa autorizației scrise prealabile.
- 122 Potrivit pârâtei, este cert că întreprinderile pentru care au fost prezentate aceste cheltuieli au fost active în cadrul proiectului DCC, astfel încât acordul prealabil al Comisiei nu era necesar, articolul 5 din contractul DCC reprezentând o simplă clauză dispozitivă. Mai mult, Comisia ar fi aprobat deja subantreprizele, primind în

acest scop o listă. Pârâta nu ar fi fost obligată să furnizeze extrase detaliate. În ceea ce privește cheltuielile Ploenzke, atribuirea lor către IIC ar rezulta dintr-un acord intern cu Ploenzke.

- 123 Referitor la proiectul Donna, pârâta consideră că toate cheltuielile de subantrepriză sunt rambursabile. Semnarea Memorandumului privind acordul de către societatea Fink & Partner ar permite respectarea sensului și a obiectului articolului 5 alineatul 1 din contractul Donna. În ceea ce privește cheltuielile societății Casper Casting and Styling Agency, nu ar fi fost necesară o autorizație scrisă din partea Comisiei.
- 124 În această privință, trebuie amintit că, potrivit articolului 5 alineatul 1 din cele două contracte, pârâta era autorizată să încheie contracte de subantrepriză sub rezerva autorizației scrise prealabile acordate de Comisie, înțelegându-se că pârâta trebuia să impună oricărui subcontractant aceleași obligații cărora le era ea însăși supusă în temeiul contractelor încheiate cu Comisia.
- 125 Teza susținută de pârâtă potrivit căreia această dispoziție constituie o simplă clauză dispozitivă a cărei încălcare nu ar putea afecta eligibilitatea cheltuielilor în cauză trebuie respinsă.
- 126 Într-adevăr, cerința contractuală referitoare la o autorizație prealabilă din partea Comisiei privind intervenția unor subantreprenori este justificată și necesară, dat fiind că executarea obligațiilor convenite incumbă, în principiu, numai întreprinderii pe care Comisia a ales-o în mod precis și individual drept parte cocontractantă. În consecință, Comisia trebuie să poată controla și, dacă este cazul, să poată exclude eventuala implicare a unui subantreprenor. Încălcarea de către pârâtă a cerinței unei autorizații scrise prealabile este suficientă pentru refuzarea de către Comisie a rambursării cheltuielilor aferente.

127 Mai mult, în orice caz, este cert că pârâta nu a prezentat extrasele conținând orele de lucru, pentru subantreprenorii săi, în forma prevăzută la punctul 1.3.1 din anexa II la contracte. Or, articolul 5 alineatul 1 din contracte o obliga să impună oricărui subantreprenor aceleași obligații cărora le era ea însăși supusă. Rezultă din aceasta că fiecare subantreprenor angajat de pârâtă în executarea proiectelor era obligat să se conformeze punctului 1.3.1 din anexa II menționată, prin declararea tuturor orelor de lucru ale personalului său implicat și prin certificarea, cel puțin o dată pe lună, a extraselor conținând orele de lucru de către un angajat cu grad superior autorizat corespunzător.

128 Cerința contractuală de a impune fiecărui subantreprenor aceleași obligații precum cele aplicabile pârâtei era justificată și necesară în scopul de a garanta un control complet al cheltuielilor pretins efectuate și de a exclude posibilitatea ca pârâta să obțină, prin simpla intervenție a subantreprenorilor, rambursarea cheltuielilor care nu ar fi fost altfel eligibile.

129 Niciunul dintre extrasele orare prezentate de pârâtă în anexa la memoriul său în apărare nu răspunde acestei cerințe. Prin urmare, pentru motivele expuse la punctele 115 și 116 de mai sus, aceasta nu are dreptul la rambursarea cheltuielilor de subantrepriză în cauză.

130 În ceea ce privește cheltuielile atribuite pârâtei de către Ploenzke în temeiul unui pretins acord intern între cele două societăți, trebuie adăugat că Ploenzke, spre deosebire de pârâtă, a înapoiat prompt toate avansurile a căror restituire fusese pretinsă de Comisie (a se vedea punctul 23 de mai sus). În consecință, Comisia nu ar putea fi obligată să restituie, prin intermediul pârâtei, cheltuielile la rambursarea cărora Ploenzke a renunțat prin restituirea avansurilor percepute.

- 131 Rezultă din aceasta că pârâta nu ar putea solicita rambursarea pretinselor sale cheltuieli de subantrepriză – cu excepția celor deja recunoscute de Comisie, care au fost efectuate pentru doamnele B. D. și D. D. în cadrul proiectului Donna –, deoarece aceste cheltuieli nu au fost justificate în mod corect.

— Cheltuieli de deplasare

- 132 În cadrul proiectului DCC, pârâta a declarat 32 682 DEM pentru următoarele persoane: doamna D., domnul E., domnul F., doamna L., domnul M. (Leonardo) și domnul C. (McDOS).
- 133 În cadrul proiectului Donna, aceasta a declarat 22 659 DEM pentru următoarele persoane: doamna D. D., domnul E., domnul F., doamna L. și domnul M.
- 134 Potrivit Comisiei, pârâta nu are niciun drept la rambursarea cheltuielilor de deplasare. Într-adevăr, contrar dispozițiilor coroborate ale punctelor 1.3.4 și 1.2 din anexa II la contracte, pârâta nu ar fi dovedit legătura concretă existentă între aceste cheltuieli și cele două contracte.
- 135 În ceea ce privește proiectul DCC, Comisia susține că, exceptând-o pe doamna L., toate societățile și persoanele menționate au fost subantreprenori pentru care lipsea autorizația prealabilă. Cheltuielile pentru doamna L. nu ar fi rambursabile, întrucât pârâta nu a angajat cheltuieli de personal pentru această persoană.

- 136 În ceea ce privește proiectul Donna, Comisia afirmă că, referitor la cheltuielile angajate pentru domnul M., pârâta nu a pretins cheltuieli de personal. Domnul F. și domnul E. nu ar fi, în calitate de subantreprenori, acoperiți de autorizația prealabilă a Comisiei. Pentru doamna L., pârâta nu ar fi furnizat extrasele conținând orele de lucru. Cheltuielile doamnei D. D. nu ar putea fi acceptate, întrucât documentele prezentate ar fi insuficiente pentru stabilirea caracterului necesar al deplasărilor sale.
- 137 Reiterând argumentele prezentate în contextul subantreprizei, pârâta subliniază că faptul că nu a declarat cheltuielile de personal nu exclude nicidecum solicitarea cheltuielilor de deplasare pentru persoana în cauză, din moment ce cheltuielile au fost într-adevăr efectuate. În ceea ce îi privește pe domnii F. și E., nu ar fi fost necesară nicio autorizație prealabilă. Referitor la cheltuielile doamnei L., importanța activității sale ar fi fost dovedită de extrasele conținând orele de lucru furnizate Comisiei. Referitor la cheltuielile doamnei D. D., pârâta face trimitere la acordurile adiționale privind rambursarea cheltuielilor de deplasare.
- 138 În această privință, trebuie constatat că, din perspectiva eligibilității lor, cheltuielile de deplasare reprezintă cheltuieli care au caracter tipic accesoriu, în sensul că numai deplasarea persoanelor ale căror prestații efectiv furnizate au fost recunoscute drept necesare în cadrul proiectelor poate fi calificată drept necesară pentru proiectele în cauză. În alți termeni, rambursarea cheltuielilor de deplasare nu este justificată decât dacă persoana pentru care sunt invocate aceste cheltuieli a participat în mod util, mai precis într-o formă recunoscută de Comisie, la realizarea proiectului în cauză.
- 139 Or, astfel cum s-a arătat mai sus, Comisia era îndreptățită să refuze rambursarea tuturor cheltuielilor declarate de pârâtă cu titlu de cheltuieli de personal și de subantrepriză, cu excepția celor referitoare la doamnele B. D. și D. D. pentru proiectul Donna. În consecință, întrucât prestațiile pretins furnizate de către persoanele în cauză nu au avut nicio valoare cuantificabilă pentru Comisie,

eventualele lor deplasări realizate pentru a furniza aceste prestații nu ar putea fi calificate drept necesare pentru proiectele DCC și Donna. Prin urmare, Comisia invocă în mod corect, în această privință, punctul 1.2 din anexa II la fiecare contract, potrivit căruia sunt rambursabile numai cheltuielile reale necesare fiecărui proiect, care pot fi dovedite și care au fost angajate în perioada derulării proiectelor.

140 Trebuie adăugat că pârâta era obligată, în temeiul punctului 5 din anexa II la cele două contracte, să țină o contabilitate proprie și o documentație corespunzătoare pentru a confirma și a justifica cheltuielile declarate. Or, niciuna dintre copiile atașate în anexele A 7-A 23 la cerere și B 9-B 14 la memoriul în apărare nu poate fi calificată drept o probă valabilă și corespunzătoare care stabilește, în privința obiectivelor și a necesității fiecărei călătorii individuale, faptul că acele cheltuieli de deplasare declarate au fost într-adevăr efectuate pentru nevoile proiectelor DCC și Donna. Prin urmare, pârâta nu a reușit să stabilească, contrar cerințelor stabilite la punctul 1.2 și la punctul 5 din anexa II la cele două contracte, legătura necesară între cheltuielile de deplasare pretins efectuate pentru persoanele în cauză și angajarea acestora în cadrul proiectelor.

141 Trebuie amintit că, în ceea ce le privește în particular pe doamnele B. D. și D. D., cheltuielile de subantrepriză efectuate de aceste persoane în cadrul proiectului Donna au fost recunoscute de Comisie drept rambursabile. Totuși, aceasta nu poate determina în mod automat recunoașterea cheltuielilor de deplasare declarate.

142 Într-adevăr, dosarul nu conține nicio factură de călătorie referitoare la doamna B. D. În ceea ce o privește pe doamna D. D., facturile, atașate în anexa A 23 la cerere, pe care aceasta le-a adresat pârâtei conțin indicații atât de generale și de vagi încât ele nu pot fi considerate acte justificative suficiente în sensul punctelor 1.2 și 5 din anexa II la fiecare contract. Ele nu permit, în special, verificarea pertinentei deplasărilor doamnei D. D. pentru proiectul Donna și pentru activitatea sa individuală în cadrul acestui proiect.

143 Rezultă că pârâta nu are niciun drept la rambursarea pretinselor cheltuieli de deplasare.

— Cheltuieli de echipament

144 În cadrul proiectului DCC, pârâta a declarat 384 018 DEM pentru cheltuielile angajate de către societatea Digivision și cheltuielile Ploenzke atribuite IIC. În cadrul proiectului Donna, aceasta a declarat cheltuieli în valoare de 106 871 DEM, care au la bază o factură emisă de societatea Fink & Partner.

145 Comisia se opune rambursării cheltuielilor declarate în cadrul proiectului DCC, invocând împrejurarea că cele declarate de către societatea Digivision nu sunt eligibile. Într-adevăr, contrar cerințelor punctului 5 din anexa II la contract, corespondența dintre pârâtă și societatea Digivision nu ar permite să se evalueze necesitatea acestor cheltuieli și nici să se verifice dacă cheltuielile cu închirierea echipamentului depășesc costul achiziționării sale potențiale. Referitor la cheltuielile Ploenzke atribuite pârâtei, acestea nu ar fi rambursabile în lipsa unui acord între cele două societăți asupra acestui aspect.

146 În ceea ce privește proiectul Donna, Comisia își întemeiază refuzul de rambursare pe faptul că pârâta nu a prezentat contractul de închiriere încheiat cu societatea Fink & Partner. Mai mult, documentele prezentate nu ar preciza materialul închiriat și nu ar răspunde cerințelor contractuale de justificare.

147 Potrivit pârâtei, documentele furnizate Comisiei pentru justificarea cheltuielilor prezentate sunt în mod global de natură a aduce o dovadă suficientă a angajării cheltuielilor menționate, întrucât contractele nu impun o dovadă detaliată a

cheltuielilor efectuate. În orice caz, cele două proiecte nu ar fi putut fi executate dacă nu ar fi fost închiriat niciun echipament, Comisia neavând niciun motiv valabil pentru a considera facturile excesive, cu atât mai mult cu cât nu a prezentat motivele concrete pentru care consideră că prețul închirierii echipamentului ar putea să îl depășească pe acela al achiziționării sale. Pe de altă parte, Comisia ar fi intervenit frecvent ea însăși în domeniul inițiativelor culturale și, prin urmare, ar trebui să știe că cheltuielile efectuate sunt rezonabile. Prin urmare, nu ar avea nicio importanță natura exactă a materialului tehnic care a făcut obiectul contractului de închiriere. În sfârșit, factura societății subantreprenoare Fink & Partner ar fi o dovadă suficientă.

148 În această privință, trebuie amintite clauzele conținute la punctele 1.2, 1.3.2 și 5 din anexa II la fiecare contract. În temeiul acestor dispoziții, pe de o parte, quantumul cheltuielilor eligibile pentru echipamentele închiriate este limitat la cel necesar pentru achiziționarea lor. Pe de altă parte, pârâta este obligată să țină o contabilitate proprie și o documentație corespunzătoare, pentru a confirma și a justifica cheltuielile declarate. În sfârșit, nu sunt rambursabile decât cheltuielile reale necesare fiecărui proiect, care pot fi dovedite și care au fost angajate în perioada derulării proiectelor.

149 Această cerință care impune furnizarea de acte justificative cât mai detaliate urmărește să confere Comisiei posibilitatea de a-și exercita controlul asupra sumelor plătite în cadrul celor două proiecte, precum și asupra caracterului real și necesității cheltuielilor pretins angajate. Rezultă din aceasta că pârâta era obligată să furnizeze documente care să indice, într-un mod clar, ce tip de echipament fusese închiriat și la ce preț.

150 Or, în mod evident, pârâta nu a îndeplinit această obligație afirmând că documentele prezentate Comisiei erau „în mod global” de natură să dovedească angajarea cheltuielilor de echipament și că „nu exist[a] niciun motiv” pentru ca Comisia să avanseze teza unui quantum excesiv al facturilor prezentate, pentru faptul că aceasta nu a expus motivele concrete pentru care considera că prețul închirierii echipamentului putea să îl depășească pe cel al achiziționării sale. Mai mult, pârâta

nu se putea limita să pretindă că, dispunând de o experiență suficientă în domeniul proiectelor culturale, Comisia trebuia să știe că aceste cheltuieli efectuate erau rezonabile, astfel încât natura exactă a materialului tehnic închiriat avea o importanță redusă.

151 În ceea ce privește cheltuielile Ploenzke atribuite IIC, dosarul nu conține nicio piesă care să permită verificarea caracterului lor real și necesar. Pe de altă parte, faptul că Ploenzke a înapoiat totalitatea avansurilor a căror restituire fusese pretinsă de Comisie exclude posibilitatea ca aceasta din urmă să fie obligată să ramburseze, prin intermediul părâtei, cheltuielile pretins efectuate de Ploenzke și imputabile părâtei în temeiul unui acord intern (a se vedea punctul 130 de mai sus).

152 În ceea ce privește cheltuielile de echipament invocate în cazul societății Digivision, indicațiile care figurează în facturile care au legătură cu aceasta sunt atât de vagi încât nu permit stabilirea cu certitudine a caracterului necesar al cheltuielilor de echipament declarate pentru nevoile proiectelor.

153 În particular, factura atașată în anexa A 16 la cerere nu este o factură reală și definitivă. Este vorba despre o factură *pro forma*, al cărei rol se limitează la a informa clientul asupra detaliilor vânzării sau a-i permite să îndeplinească anumite formalități prealabile livrării. Mai mult, această factură *pro forma* nu este semnată. Ea se limitează la a descrie în mod global echipamentul închiriat, fără a enumera sau a preciza aparatele individuale vizate, în condițiile în care acestea sunt disponibile pe piață într-o gamă vastă în ceea ce privește funcționalitatea, calitatea și prețul. Din acest motiv, nu este obiectiv posibil să se evalueze necesitatea cheltuielilor pretins efectuate de părâtă pentru societatea Digivision.

154 Această lipsă de precizie nu este acoperită de factura societății Digivision atașată în anexa B 11 la memoriul în apărare. Într-adevăr, dacă este adevărat că această factură

cuprinde o listă de aparate și software pretins furnizate, ea nu este semnată și, spre deosebire de factura *pro forma*, nu este consemnată pe o hârtie având antetul societății Digivision. În lipsa oricărei explicații sau probe adiționale, acest document este lipsit de orice valoare probantă în ceea ce privește caracterul real și necesar al cheltuielilor în discuție.

155 În ceea ce privește cheltuielile de echipament invocate pentru societatea Fink & Partner, acestea privesc închirierea unui studio audio HIS, inclusiv a materialului, a rețelei și a software-ului (arhivare de imagini, gestiune a suitelor de imagini și acces ISDN).

156 Astfel cum rezultă din dosar, primele atestări documentare referitoare la aceste cheltuieli se găsesc în proiectul raportului de audit (anexa A 6 la cerere), care se referă, la punctul 3.2, la facturi considerate insuficiente pentru a justifica necesitatea materialului închiriat – întrucât componentele tehnice ale echipamentului pretins închiriat nu sunt enumerate – și în cuprinsul căruia i se reproșează pârâtei că nu prezentase contractul de închiriere care se referă la acestea. În observațiile sale cu privire la proiectul de raport (anexa A 9 la cerere), pârâta se limitează, la punctul 3.1, să constate această neacceptare a facturilor în discuție, fără a prezenta totuși, în copie, altceva decât contractul de închiriere. Raportul definitiv de audit (anexa A 12 la cerere) menține, la punctul 3.2, refuzul de a considera cheltuielile de echipament referitoare la societatea Fink & Partner rambursabile.

157 Numai în anexa B 14 la memoriul în apărare pârâta a prezentat documentele privind închirierea echipamentului în discuție. Or, este vorba aici despre trei „facturi” care nu sunt semnate și care, spre deosebire de facturile originale ale acestei societăți atașate în anexele A 20-A 22 la cerere, nu au fost consemnate pe o hârtie având antetul societății Fink & Partner. În lipsa oricărei explicații sau probe adiționale, aceste documente sunt lipsite de orice valoare probantă în ceea ce privește caracterul real și necesar al cheltuielilor în discuție.

158 Din ceea ce precedă rezultă că pârâta nu are dreptul la rambursarea pretinselor sale cheltuieli de echipament.

— Produse consumabile

159 În cadrul proiectelor DCC și Donna, pârâta a declarat sumele de 35 017 DEM și, respectiv, de 9 312,53 DEM cu titlu de produse consumabile.

160 Potrivit Comisiei, cheltuielile declarate în cadrul proiectului DCC nu au fost nici explicate, nici atestate prin documente de către pârâtă. În consecință, acestea nu ar fi putut fi recunoscute. În ceea ce privește proiectul Donna, Comisia afirmă că documentele prezentate, respectiv trei facturi emise de societatea Fink & Partner, nu sunt suficiente pentru a permite evaluarea caracterului necesar al cheltuielilor pretins efectuate. Mai mult, cheltuielile declarate ar fi fost efectuate în cadrul contractului de subantrepriză încheiat cu societatea Fink & Partner. Or, încheierea acestui contract nu fusese autorizată de Comisie.

161 Potrivit pârâtei, argumentația avansată de Comisie cu privire la proiectul DCC este prea generală pentru a se putea pronunța asupra acestei chestiuni. Comisia ar fi trebuit să știe că punerea în aplicare a acestui proiect implica cheltuieli referitoare la produse consumabile, al căror caracter necesar nu ar ridica nicio îndoială. Referitor la proiectul Donna, probele prezentate ar fi suficiente.

- 162 În această privință, trebuie constatat că, în mod evident, cheltuielile declarate pentru produse consumabile în cadrul proiectului DCC nu pot fi considerate eligibile. Într-adevăr, limitându-se să prezinte o argumentare pur evazivă, pârâta recunoaște, în esență, absența totală a actelor justificative pentru cheltuielile sale. Prin urmare, Comisia nu era în măsură să verifice caracterul necesar al acestora, în conformitate cu punctul 1.2 din anexa II la contractul DCC.
- 163 În ceea ce privește produsele pretins consumate în cadrul proiectului Donna, pârâta invocă trei facturi, datate 1 iunie, 17 noiembrie și 1 decembrie 1997, în scopul de a justifica cheltuielile efectuate pentru societatea Fink & Partner (anexele A 20-A 22 la cerere). Rezultă că această societate a contabilizat pârâtei prestații descrise drept „prezentare grafică de obiecte tridimensionale [...], inclusiv materialul utilizat”. Astfel cum Comisia a relevat în mod corect, pârâta nu a adus precizări nici cu privire la această prezentare, nici la materialul utilizat, astfel că nu este posibil să se stabilească obiectul exact al acestor facturi. Mai mult, pârâta nu a făcut nicio distincție, sub aspectul valorii, între produsele consumabile și prezentarea grafică.
- 164 Rezultă că cele trei facturi în cauză nu sunt suficient de detaliate pentru a putea fi considerate acte justificative care stabilesc în mod corespunzător, în conformitate cu punctul 1.2 din anexa II la contractul Donna, caracterul necesar al cheltuielilor declarate pentru produsele consumabile și legătura lor concretă cu proiectul Donna.
- 165 Trebuie adăugat că pârâta nu are niciun drept la rambursarea cheltuielilor de personal, de subantrepriză sau de echipament pe care le declarase pentru societatea Fink & Partner (a se vedea în special punctele 155-157 de mai sus). Pentru acest motiv suplimentar, este exclusă posibilitatea rambursării cheltuielilor pentru produse consumabile. Într-adevăr, aceste cheltuieli au un caracter pur accesoriu, în sensul că nu pot fi efectuate în mod util decât cu ocazia unei prestații principale și că necesitatea și, prin urmare, eligibilitatea lor depinde de cea a acestei din urmă prestații. Or, în speță, Comisia era îndreptățită să nu recunoască niciuna dintre prestațiile principale în legătură cu societatea Fink & Partner.

166 Rezultă din aceasta că refuzul rambursării cheltuielilor pentru produse consumabile pretins efectuate de pârâtă este fondat.

— Cheltuieli generale

167 În cadrul proiectelor DCC și Donna, pârâta a declarat sumele de 56 027 DEM și, respectiv, de 22 385 DEM cu titlu de cheltuieli generale.

168 Potrivit Comisiei, aceste cheltuieli nu au fost nici precizate, nici justificate de pârâtă, ceea ce nu a permis verificarea, în conformitate cu punctul 1.3.1 din anexa II la fiecare contract, nici a efectuării, nici a caracterului lor necesar. În orice caz, potrivit punctului 1.4 din această anexă, pârâta nu ar putea solicita rambursarea de cheltuieli generale, care sunt în realitate cheltuieli indirecte, decât până la concurența a 20 % din celelalte cheltuieli a căror rambursare a fost acceptată.

169 Pârâta consideră dovezile sale ca fiind suficiente, întrucât cheltuielile generale sunt, prin natura lor, permanente și, prin urmare, justificarea lor nu este posibilă decât într-un mod limitat. Astfel, dovada legăturii dintre aceste cheltuieli și proiecte se lovește de limite de fezabilitate.

170 În această privință, trebuie arătat că și cheltuielile generale, sau cheltuieli indirecte („overheads”, potrivit terminologiei din contractele DCC și Donna), trebuie să satisfacă în mod explicit cerințele de la punctul 1.2 din anexa II la fiecare contract. În consecință, numai cheltuielile angajate pentru acoperirea cheltuielilor generale reale necesare realizării fiecărui proiect pot fi calificate drept rambursabile. Într-adevăr, cheltuielile generale ale unei întreprinderi reflectă costurile funcționării normale pe

care aceasta trebuie în orice caz să le suporte pentru activitatea sa obișnuită și independent de realizarea unui proiect individual (a se vedea în acest sens Hotărârea Tribunalului din 13 martie 2003, Comunità montana della Valnerina/Comisia, T-340/00, Rec., p. II-811, punctul 106), astfel încât numai cheltuielile generale legate în mod real de realizarea proiectului în cauză sunt imputabile finanțării comunitare a acestuia din urmă (a se vedea în acest sens Hotărârea din 19 ianuarie 2006, Comunità montana della Valnerina/Comisia, punctul 94 de mai sus, punctul 87).

171 În speță, astfel cum s-a arătat mai sus, Comisia era îndreptățită să refuze rambursarea tuturor cheltuielilor declarate de pârâtă în cadrul proiectului DCC. În consecință, este exclus ca pârâta să poată imputa din acest proiect, în mod forfetar, o parte a cheltuielilor sale indirecte (cheltuieli de administrare, de infrastructură etc.), aceste cheltuieli având natura unor cheltuieli accesorii celor directe. Mai mult, suma de 56 027 DEM pretinsă de pârâtă cu acest titlu nu se întemeiază pe niciun element obiectiv care să permită verificarea justificării sale.

172 În ceea ce privește proiectul Donna, pârâta nu a prezentat niciun element care să permită justificarea sumei de 22 385 DEM pretinse cu titlu de cheltuieli generale. Mai mult, trebuie amintit că, deși Comisia a acceptat rambursarea cheltuielilor de subantrepriză pentru doamnele D. D. și B. D., în cuantum de 46 300,18 DEM, aceasta nu era obligată să recunoască eligibilitatea unei alte cheltuieli (a se vedea punctele 121 și 131 de mai sus). Pe de altă parte, pretinsele cheltuieli generale, în valoare de 22 385 DEM, depășesc orice proporție rezonabilă prin raportare la cheltuielile directe acceptate în cuantum de 46 300,18 DEM.

173 Trebuie precizat că, la punctul 1.4 din anexa II la cele două contracte, se realizează o distincție între cocontractanți după cum aceștia fac decontul „cheltuielilor indirecte totale” sau al „cheltuielilor accesorii”. Astfel cum rezultă de la punctul 1.2 al doilea paragraf din anexa II la cele două contracte, pârâta aparține primei categorii de cocontractanți (cei care rețin „cheltuieli indirecte totale”), cealaltă categorie vizând numai universitățile și centrele de cercetare. Potrivit punctului 1.4 menționat, pârâta era obligată să probeze calcularea cheltuielilor sale generale în conformitate cu

convențiile și principiile contabile obișnuite, considerate de Comisie principii rezonabile, înțelegându-se că nu puteau fi declarate drept cheltuieli generale nici elementele de cost care pot fi cu ușurință imputabile cheltuielilor directe, nici cheltuielile care pot fi recuperate de la alte părți. Or, în absența oricărei precizări referitoare la cheltuielile generale declarate de pârâtă în cadrul proiectului Donna, Comisia nu era în măsură să controleze dacă aceste cheltuieli satisfăceau cerințele de la punctul 1.4.

- 174 Rezultă că pârâta nu are niciun drept la rambursarea pretinselor sale cheltuieli generale.

— Concluzie

- 175 Din tot ceea ce precedă rezultă că motivele invocate de pârâtă în scopul stabilirii eligibilității cheltuielilor pe care le declarase în cadrul proiectelor DCC și Donna trebuie respinse în totalitate.

Cu privire la suma principală și dobânzile moratorii pretinse de Comisie

Cu privire la obligația principală

- 176 Trebuie amintit că cererea de plată introdusă de Comisie se ridică la 181 263,61 euro, cu titlu de avansuri de restituit. Potrivit Comisiei, acest quantum rezultă din conversiunea a 179 337 ECU în 354 520,82 DEM și a acestei din urmă sume în euro.

Pârâta contestă suma de 181 263,61 euro, invocând faptul că ea a fost invitată, în 1998, să plătească numai suma de 179 337 ECU.

¹⁷⁷ În această privință, este adevărat că valoarea avansurilor plătite pârâtei se ridică la 400 821 DEM, din care Comisia solicită restituirea sumei de 354 520,82 DEM. Este de asemenea adevărat că suma de 181 263,61 euro pretinsă prin prezenta acțiune corespunde întocmai sumei de 354 520,82 DEM, ținându-se seama de cursul de schimb aplicabil, potrivit căruia 1 euro reprezintă 1,95583 DEM.

¹⁷⁸ Cu toate acestea, la punctul 4 din anexa II la fiecare contract, se prevede că toate plățile făcute de Comisie sunt exprimate în ECU și că orice rambursare din partea cocontractanților Comisiei se efectuează de asemenea în ECU. Mai mult, avizul de percepere și avizul de debit pe care Comisia le-a trimis pârâtei în 1998 (a se vedea punctul 24 de mai sus) se referă în mod expres la suma de 179 337 ECU, conform cursului de schimb dintre marca germană și ECU în vigoare la acel moment.

¹⁷⁹ Or, în temeiul articolului 2 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 1103/97 al Consiliului din 17 iunie 1997 privind anumite dispoziții referitoare la introducerea monedei euro (JO L 162, p. 1, Ediție specială, 10/vol. 1, p. 81), orice referire la ECU se înlocuiește printr-o referire la euro, la o rată de un euro egal un ECU (a se vedea în acest sens Hotărârea Curții din 12 mai 2005, Comisia/Huhtamaki Dourdan, C-315/03, nepublicată în Recueil, punctul 5).

¹⁸⁰ Astfel cum rezultă din cele de mai sus, concluziile în sensul restituirii formulate de Comisie nu sunt întemeiate decât pentru suma de 179 337 de euro. În ceea ce privește restul sumei, ele trebuie, prin urmare, respinse.

Cu privire la dobânzile moratorii

- 181 Potrivit Comisiei, pârâta este obligată să plătească dobânzi moratorii, începând de la data punerii în întârziere ca debitoare, întrucât Comisia a invitat-o să restituie, anterior datei de 31 octombrie 1998, sumele percepute cu titlu de avansuri. În temeiul articolului 284 alineatul 1 prima teză din BGB, în redactarea sa anterioară, pârâta ar fi fost pusă astfel în întârziere la 1 noiembrie 1998. Cuantumul obligației principale trebuie, prin urmare, majorat, în conformitate cu articolul 288 alineatul 1 din BGB, în redactarea sa anterioară, cu dobânzi de întârziere de 4 % pe an.
- 182 Pârâta se limitează să conteste existența unei obligații principale.
- 183 În această privință, trebuie constatat că, referitor la aspectul datei de la care și al perioadei pentru care ar putea fi datorate dobânzile de întârziere, contractele DCC și Donna nu conțin nicio prevedere. În consecință, trebuie aplicate dispozițiile dreptului german referitoare la punerea în întârziere a debitorului.
- 184 Potrivit articolului 229 alineatul 5 din EGBGB, referitor la obligațiile care au luat naștere anterior datei de 1 ianuarie 2002, în lipsa unor derogări explicite, BGB rămâne aplicabil în versiunea sa anterioară acestei date. În ceea ce privește dobânzile care decurg din punerea în întârziere a debitorului, articolul 229 alineatul 1 din EGBGB prevede că articolul 288 din BGB va fi aplicabil, în versiunea sa anterioară datei de 1 mai 2000, tuturor creanțelor care au devenit exigibile înainte de această dată.
- 185 În speță, contractele DCC și Donna au fost încheiate în 1996. În consecință, versiunea anterioară a BGB rămâne aplicabilă. Dispoziția referitoare la punerea în

întârziere a debitorului, respectiv articolul 284 alineatul 1 prima teză din BGB, în redactarea sa anterioară, prevede că, dacă debitorul nu își execută prestația ca urmare a unei somații adresate după scadență, această somație constituie punere în întârziere. Or, potrivit punctului 4.3 din anexa II la fiecare contract, scadența pentru restituirea avansurilor către Comisie trebuie să fie „imediat” după somație. În consecință, invitația adresată de Comisie pârâtei prin care se urmărea plata sumelor în discuție anterior datei de 31 octombrie 1998 a pus-o în întârziere pe pârâtă începând cu data de 1 noiembrie 1998.

- 186 Articolul 288 din BGB, în redactarea sa anterioară, prevede dobânzi moratorii în cuantum de 4 % pe an, de la punerea în întârziere. Valoarea obligației principale în cuantum de 179 337 de euro va fi, prin urmare, majorată cu dobânzi moratorii de 4 %, începând cu 1 noiembrie 1998, până la plata finală a acestei datorii.

Cu privire la cererea vizând protejarea pârâtei împotriva executării silite

- 187 Pârâta a formulat, în subsidiar, un capăt de cerere vizând acordarea unei protecții împotriva executării silite a hotărârii ce se va pronunța, care să îi permită evitarea unei eventuale executări silite prin constituirea unei cauțiuni, care ar putea îmbrăca forma unei garanții bancare.

- 188 În această privință, trebuie constatat că, în temeiul clauzei compromisorii de la articolul 12 alineatul 2 din fiecare contract, Tribunalul nu este competent să soluționeze diferendele dintre părți referitoare la „validitatea, aplicarea și interpretarea” contractelor în cauză, acestea din urmă fiind guvernate de dreptul german în temeiul articolului 12 alineatul 1 din fiecare contract.

- 189 Rezultă din aceasta că Tribunalul nu este competent să se pronunțe, în cadrul prezentului litigiu, asupra modalităților, în dreptul german, ale unei eventuale executări silite a hotărârii sale.
- 190 Trebuie adăugat că, potrivit articolului 244 CE, hotărârile instanței comunitare au forță executorie în condițiile stabilite la articolul 256 CE și că, potrivit celui de al patrulea paragraf al acestei din urmă dispoziții, executarea silită poate fi suspendată numai în temeiul unei decizii a instanței comunitare. Potrivit articolului 110 primul paragraf din Regulamentul de procedură al Tribunalului, cererea de suspendare a executării silite a unei decizii a Tribunalului, depusă în temeiul articolelor 244 CE și 256 CE, este supusă dispozițiilor articolelor 104-110 din același regulament.
- 191 Or, din articolul 104 alineatele (1) și (3) din Regulamentul de procedură rezultă că o astfel de cerere trebuie depusă prin înscris separat, după adoptarea deciziei în cauză. Întrucât aceste condiții nu sunt îndeplinite în cauză, cererea vizând protejarea părâtei împotriva executării silite a prezentei hotărâri trebuie respinsă.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 192 În temeiul articolului 87 alineatul (2) din Regulamentul de procedură, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată. Întrucât părâta a căzut în pretenții, se impune obligarea acesteia la plata cheltuielilor de judecată, conform concluziilor Comisiei.

Pentru aceste motive,

TRIBUNALUL (Camera a doua)

declară și hotărăște:

- 1) **Obligă IIC Informations-Industrie Consulting GmbH la plata către Comisia Comunităților Europene a sumei de 179 337 de euro datorate în principal, majorată cu dobânzi moratorii în cuantum de 4 % pe an începând cu 1 noiembrie 1998, până la achitarea integrală a sumelor datorate.**

- 2) **Respinge acțiunea cu privire la restul motivelor.**

- 3) **Respinge cererea IIC Informations-Industrie Consulting GmbH vizând protejarea împotriva executării silite a prezentei hotărâri.**

4) Obligă IIC Informations-Industrie Consulting GmbH la plata cheltuielilor de judecată.

Pirrung

Forwood

Papasavvas

Pronunțată astfel în ședință publică la Luxemburg, la 22 mai 2007.

Grefier

Președinte

E. Coulon

J. Pirrung

Cuprins

Cadrul juridic și situația de fapt	II - 1447
Dreptul comunitar aplicabil	II - 1447
Situația de fapt	II - 1448
Procedura și concluziile părților	II - 1458
În drept	II - 1460
Cu privire la calitatea de a sta în proces ca pârâtă (calitate procesuală pasivă)	II - 1460
Argumentele părților	II - 1460
Aprecierea Tribunalului	II - 1461
Cu privire la prescripție	II - 1462
Observații introductive	II - 1462
Argumentele părților	II - 1463
Aprecierea Tribunalului	II - 1465
Cu privire la decădere	II - 1467
Argumentele părților	II - 1467
Aprecierea Tribunalului	II - 1468
Cu privire la cheltuielile rambursabile în cadrul proiectelor DCC și Donna	II - 1474
Observații preliminare	II - 1474
Cu privire la comportamentul contradictoriu al Comisiei	II - 1475
— Argumentele părților	II - 1475
— Aprecierea Tribunalului	II - 1476
Cu privire la eligibilitatea cheltuielilor declarate	II - 1480
— Cheltuieli de personal	II - 1482
— Cheltuieli de subantrepriză	II - 1484
	II - 1505

— Cheltuieli de deplasare	II - 1487
— Cheltuieli de echipament	II - 1490
— Produse consumabile	II - 1494
— Cheltuieli generale	II - 1496
— Concluzie	II - 1498
Cu privire la suma principală și dobânzile moratorii pretinse de Comisie	II - 1498
Cu privire la obligația principală	II - 1498
Cu privire la dobânzile moratorii	II - 1500
Cu privire la cererea vizând protejarea părâtei împotriva executării silite	II - 1501
Cu privire la cheltuielile de judecată	II - 1502